

חידושי הריטב"א סוכה כז, ב

תניא רבי אליעזר אומר כשם שאין אדם יוצא ביום טוב ראשון בלולבו של חברו כך אינו יוצא בסוכתו של חברו. פי' מדקא מדמי לה ללולב משמע דסוכת השותפין אין יוצאין בו ביחד כשם שאין יוצאין שניהם בלולב של שיתוף משום שאול, והיינו דנקטינן לרבנן שכל ישראל יוצאין בסוכה אחת באחת שהיא משותפת ביניהם משא"כ לרבי אליעזר, ותימה אם כן לרבי אליעזר כל אחד ואחד מבני הבית שהם בני חיובא צריך סוכה לעצמו ואפילו הוא ובניו הגדולים אין יוצאין בסוכה אחת וזה היאך אפשר, ושמא נאמר דרבי אליעזר פטר איש וביתו בסוכה אחת כדכתיב תשבו כעין תדורו ומה דירה איש וביתו אף סוכה איש וביתו ביחד, ואף על גב דלקמן לא קיימא הך דרשא לגבי מה דירה איש ואשתו לחיובי נשים בסוכה, לגבי הא מדריש דלא סגי' בלאו הכי כדדרשינן ליה למילי אחרינא טובא, [אלא] שיותר נראה לומר דמודה רבי אליעזר דסוכה של שותפין יוצאין בה דלא דמיא ללולב דהתם כי נפיק ביה חד מינייהו בכליה נפיק ולא סגי' דלא נפיק בחולקא דחבריה והוי שאול, דכיון (שמסתמא) [שמשתמש] בכולו ליכא למימר ברירה דהא ודאי אין כולו חלקו, ודכותה אם משתמש בכל החצר אסור במודר הנאה אא"כ התנו קודם הנדר דמר משתמש אב"ג ומר משתמש דה"ו, וכיוצא בו, אבל הכא בשותפין כל אחד ואחד לשלו הוא נכנס ויש ברירה וכדאמרין בנדרים (מ"ה ב') דשותפין שנדרו הנאה זה מזה שניהם מותרין ליכנס לחצר שיכול לומר לתוך שלי אני נכנס ואיני נכנס לתוך שלך, ואפילו למאן דאסר התם, נדרים שאני דויתור אסור במודר הנאה וחייש דלמא מתהני מדחבריה, אבל לגבי מצות סוכה דלתוך שלו הוא נכנס לכם קרינא ביה, ומה שאמר חכמים מלמד שכל ישראל יוצאין בסוכה אחת אם בבית אחת שהיא משותפת ביניהם דכולי עלמא היא ואפילו לרבי אליעזר, אלא הכי קאמר שיוצאין בסוכה של איש אחד בזה אחר זה ובהא הוא דפליג רבי אליעזר דוקא.

תלמוד ירושלמי (ונציה) מסכת שבת פרק יג הלכה ג - ד

בעון קומי רבי יוסה לא כן אמר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוצדק מצה גזולה אינו יוצא בה ידי חובתו בפסח אמר לון **תמן גופה עבירה ברם הכא הוא עבר עבירה** כך אנו אומ' הוציא מצה מרשות היחיד לרשות הרבים אינו יוצא בה ידי חובתו בפסח

חידושי הריטב"א סוכה לא, א

תנו רבנן סוכה גזולה נו'. ואסיקנא דפליגי בשתקף את חברו והוציאו מסוכתו דרבי אליעזר סבר קרקע אינה נגזלת וסוכה שאולה היא ואין אדם יוצא בסוכה שאולה ורבנן סברי אדם יוצא בסוכה שאולה. והקשו בתוספות מ"מ כיון שתקפה מחברו הא איכא מצוה הבאה בעבירה, ותירצו דלא אמרינן מצוה הבאה בעבירה אלא בדבר שהוא בא לרצות כגון קרבן שופר ולולב וכיוצא בהם, אבל בסוכה שאין בה ריצוי ליכא משום מצוה הבאה בעבירה, ולא נראה דהא בירושלמי חששו למצה של טבל ולמצה גזולה משום מצוה הבאה בעבירה וכדכתיבנא התם, אבל הנכון דהכא כיון דלא קני לה כלל וברשותיה דמאריה איתא ואין המצוה מוציאתה מרשות בעליה לא חשיבא מצוה הבאה בעבירה, והרי הוא כאילו היתה שדה דעלמא גזולה ברשותו שאע"פ שעבירה בידו אין הסוכה נפסלת בכך, כנ"ל.

רמב"ם תלמוד תורה ה: ז

ז וחייב לעמוד מפני רבו משיראנו מרחוק מלא עיניו עד שיתכסה ממנו ולא יראה קומתו ואחר כך ישב. וחייב אדם להקביל את פני רבו ברגל:

מאיר ליכטנשטיין

שיעורי הרב מאיר ליכטנשטיין

טוב אחרית דבר מראשיתו.

מה שלא שמעו אחרים. ונמצא שבאמת לא אמר דבר שלא שמע מפי רבו, ותורתו היתה תורה שלימה שיש לה בית אב, ומכל מקום היתה כולה תורה מיוחדת על ידי גבורת שכלו הקדוש.

ודוגמא לזה הננו מוצאים בתורתו של מרן הגה"ק רבינו אברהם בטל אבני נזר ז"ל בספריו הקדושים. עולה הוא שמים ויורד תהומות בתעופת שכלו, אבל באמת דבריו איתנים ומבוססים על פי הקשבתו המיוחדת בתורתן של ראשונים רבנן קמאי ז"ל אשר לאורם נסע ונלך.

אגרת רש"ג עמ' 8

כפסחים א' א	שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון.
5 והכי הויה מילתא רראשונים לא	והכין הויה 4 מילתא רראשונים
אחידעין 21 שמהתהון 3 אלא שמוחם	שמהתהון לא איתודעין 5 אלא
של נשיאים ושל אבות כ"ד ב) כלכר	של נשיאים ושל 6 אבות כיה דין כלכר
משום דלא הוה מחלוקת כיניהון	משום דלא הוה איתל כהון 8 מחלוקת
אלא כל מעמי דאורייתא הוו ירעין 4	אלא מעמי משנה וראוריתא 9 הוה 10
10 יהון ירעה כרורה. והלפורה 25 נמי	ירעין 11 ירעה כרורה. ותלמודה נמי
הו ירעי 6 לתון ירעה כרורה 7 והויר	הוה ירעה לתון ירעה כרורה 12 והוה האוון 13
ודקדוקים 8 במשנתן על כל דבר ודבר	במשנתן הווי ודקדוקי על כל דבר ודבר 14
הא תנו רבנן כפרק יש נוחלין (שמונים	שמהחדש דהא תנו רבנן כיש נוחלין
תלמידים היו 9 להלל הזקן שלשים מהם	ומנחליין שמונים תלמידים היו 15 להלל
15 ראויין שתשיה עליהם שכונה 10 כמשרה	הזקן 15 שלשים מהן ראויים שתשרה (שכינה)
רבינו ושלשים מהם ראויין שהעמוד להם	עליהן שכינה כמשה רבינו שלשים ראויים
השמש 11 כיהושע 12 ועשרים 13 כינונים	שהעמוד להם חמה כיהושע 16 עשרים

גדול שבכלם יונתן בן עוזאל קטן שבכלם	מ הם 1 כינונים גדול שבכולן יונתן בן
דבן יוחנן בן זכאי. אמרו עליו על רבן	עוזאל קטן שבכולן רבן יוחנן בן זכאי
יוחנן בן זכאי שלא הגית לא מקרא	אמרו (לו) [עליו] על רבן יוחנן בן זכאי
ולא משנה א) ולא תלמוד ב) ולא	שלא הגית מקרא משנה תלמוד הלכות
הלכות ב) [ולא הגרות] 1) ולא 2 דקדוקי	והגרות דקדוקי תורה דקדוקי סופרים 2
תורה ה) דקדוקי סופרים ו קלין וחטריין ו	וקלין וחמריין 3 וניירות שוות ותקופות
נרות שוות ה) תקופות ו) ונימטריות 3	ונימטריא 4 ומשלות 5 כוכבים 6
וממשלות 4 כובסין 5) וממשלות 4	וממשלות 5 שועלים (זביחה) [שיחה]
שועלים*) שיחת דקלים** שיחת שדים 6	דקלים [ושיחת שדים] 7 וסיחת מלאכי
1) שיחה מלאכי השרת דבר גדול ודבר	[ה]שרת ודבר גדול ודבר קטן דבר גדול
קטן 2 דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן	מעשה מרכבה ודבר קטן הויא דאביי
הויא 8 דאביי ורבא להודיעך דאפילו	ורבא להודיעך דאפילו הויא 8 דאביי
הויא 9) דאביי ורבא לא מדעתיה הו	ורבא לא הוה מדעתיהון 9 אלא הוה
הו 10 אלא כל הוון 11 נהירן לראשונים.	נא היר 10 לראשונים.

רמב"ם יסודי התורה ד: יג

יג ועניני ארבעה פרקים אלו שבחמש מצוות האלו הם שחכמים הראשונים קוראין אותן פרדס כמו שאמרו ארבעה נכנסו לפרדס. ואף על פי שגדולי ישראל היו וחכמים גדולים היו לא כולם היה בהן כח לידע ולהשיג כל הדברים על בורין:

ואני אומר שאין ראוי להיטייל בפרדס אלא מי שנתמלא כריסו ולחם ובשר ולחם ובשר זה הוא לידע ביאור האסור והמותר וכיוצא בהן משאר המצוות. ואף על פי שדברים אלו דבר קטון קראו אותם חכמים שהרי אמרו חכמים דבר גדול מעשה מרכבה ודבר קטון הויא דאביי ורבא אף על פי כן ראויין הן להקדימן שהן מיישבין דעתו של אדם תחילה ועוד שהן הטובה הגדולה שהשפיע הקב"ה ליישוב העולם הזה כדי לנחול חיי העולם הבא ואפשר שידעם הכל גדול וקטון איש ואשה בעל לב רחב ובעל לב קצר:

חידושי הריטב"א סוכה כח, א

דבר קטן הויות דאביי ורבא. פי' דבר קטן הוא לגבי מעשה מרכבה שאמרנו, ולגבי הא נמי לא קרי דבר קטן לתלמוד שהרי קדמו לכולם שלא הניח מקרא משנה ותלמוד הלכות ואגדות והם יתד שהכל תלוי בו, אלא הויות דאביי ורבא הם קושיות ותירוצין וספיקות שלהם שלא נתבררו להם מפני שלא ירדו לעומקו של תלמוד כחכמים

